

Margarida CASACUBERTA i ROCAROLS

SANTIAGO RUSIÑOL: VIDA, LITERATURA I MITE

Dirigida per Jordi Castellanos i Vila

*Departament de Filologia Catalana
Facultat de Lletres
Universitat Autònoma de Barcelona
1993*

3. BIBLIOGRAFIA²

- . A., "Santiago Rusiñol o la anécdota a caño libre", *Destino*, núm. 1231, 11-III-1961, p.28.
- . A., "Santiago Rusinol o la anécdota a caño libre", *Destino*, núm. 1235, 25-III-1961, p.38.
- . Luce ABÉLÈS-GUY COGEVAL, *La vie de bohème*, París, Les dossiers du Musée d'Orsay-Ministère de la Culture et de la Communication, 1986.
- . Santiago ALBERTÍ, *El republicanisme català i la Restauració monàrquica (1875-1923)*, Barcelona, Albertí ed., 1972.
- . J. ALCINA NAVARRETE, *Apuntes literarios sobre "El Místico" de S. Rusiñol*, Barcelona, Tipografía Cosmos, 1926.
- . Joan ALCOVER, *Obres Completes*, Barcelona, Ed.Selecta, 1951.
- . Manuela ALCOVER, "L'impacte del modernisme a les illes", *Lluc*, núm. 660, juny 1976, p.12-14.
- . Manuela ALCOVER, "Rusiñol - Mir", *Lluc*, núm. 663, octubre 1976, p.18-

² La quantitat ingent de paper que ha generat la vida i l'obra de Santiago Rusiñol m'obliga a fer una selecció dràstica de les referències que apareixen en aquest repertori bibliogràfic. Dràstica en funció de la quantitat, no pas de la qualitat, perquè he intentat d'oferir, al costat dels estudis de referència obligada sobre Santiago Rusiñol i el seu temps i la bibliografia general, una mostra representativa del tipus de literatura que ha contribuït a crear, a consolidar i, en darrer terme, a mantenir el mite Rusiñol. He omès la reproducció detallada dels articles commemoratius de les múltiples efemèrides russinyolianes a partir de la mort de l'artista, malgrat l'interès que tenen en funció del seguiment posterior del mite. Cal remarcar, pel que fa als anys que van de la immediata postguerra a la dècada dels seixanta, *Anales y Boletín de los Museos de Arte de Barcelona*, *Alta Costura*, *ABC*, *El Correo Catalán*, *Cristal*, *Cataluña Exprés*, *Destino*, *Diario de Barcelona*, *Hoja del Lunes*, *Liceo*, *Momento*, *El Noticiero Universal*, *La Prensa*, *Revista*, *Revista Gran Vía*, *Solidaridad Nacional*, *San Jorge*, *Scena*, *La Vanguardia Española*, entre d'altres.

22.

. Gabriel ALOMAR, *El futurisme i altres assaigs*, Barcelona, Ed. 62, 1970, Pròleg d'Antoni-Lluc Ferrer.

. Cecilio ALONSO, *Intelectuales en crisis. Pío Baroja, militante radical (1905-1911)*, Alacant, Instituto de Estudios Juan Gil-Albert, 1985.

. J. ÁLVAREZ JUNCO, *El Emperador del Paralelo. Lerroux y la demagogia populista*, Madrid, Alianza Editorial, 1990.

. Joan AMADES, "El senyor Esteve i el senyor Canons", *Catalans!*, núm. 9, 10-V-1938, p. 30-31.

. Claudi AMETLLA, *Memòries polítiques 1890-1917*, Barcelona, Ed. Pòrtic, 1963.

. Marius ANDRÉ, *La Catalogne et les germanophiles* (Text francès, traducció catalana de J. Aladern), Barcelona, Llibreria Espanyola, s.d.

. Marius ANDRÉ, "Santiago Rusiñol, Don Quichotte et le Catalan de la Manche", *Hispania*, II, núm. 4, oct.-dec. 1919, p. 289-298, i III, núm. 1, 1920, p. 117-124.

. Pere ANGUERA, "La colla de ca l'Aladern", *Centre d'estudis alcoverencs*, juliol-setembre 1978, p. 1-7.

. *Anuari de Catalunya 1917*, Barcelona, Ed. Minerva, 1918.

. *Anuari dels catalans 1926*, Barcelona, Antoni López Llausàs, 1926.

. *Anuari Oliva. Ensaig de materialisació d'un moment intel·lectual*, Vilanova i la Geltrú, Oliva Impressor, 1907.

. Narcís Jordi ARAGÓ, *La Girona de Santiago Rusiñol*, Girona, Gràfiques Crubel, 1981.

- . Jordi ARBONÈS, "El Teatre Català a Buenos Aires", *Estudios Escénicos*, núm. 21, setembre 1976, p.169-185.
- . Avelí ARTÍS, *Adrià Gual i la seva obra*, Mèxic D. F., Col·lecció Catalunya, 1945.
- . Josep ASMARATS, *El Xaradístich*, Barcelona, Impremta F. Badia, 1904.
- . AUDITOR, "Santiago Rusiñol visto por su hija", *Destino*, núm. 619, 25 març 1950, p. 17.
- . Roland AUGET, *Le Juif Errant. Genèse d'une légende*, París, Payot, 1977.
- . Jaume AULET, *La revista "Catalunya" (1903-1905) i la formació del noucentisme*, Tesi de Llicenciatura, Universitat Autònoma de Barcelona, 1983.
- . Jaume AULET, "La revista *Catalunya* (1903-1905) i la formació del noucentisme", *Els Marges*, núm. 30, 1984, p. 29-53.
- . Jaume AULET, *Josep Carner i els orígens del noucentisme*, Barcelona, Curial ed.-Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1992.
- . AUTORS DIVERSOS, *Libro de Granada. 1899*, Granada, Imp. Lit. Vda é Hijos de P. V. Sabatel, 1899.
- . AUTORS DIVERSOS, *Homenaje a Santiago Rusiñol en el primer centenario de su nacimiento (1861-1961)*, Palma, Imp. Mossèn Alcover, 1961.
- . AUTORS DIVERSOS, *La crisis de fin de siglo: Ideología y literatura. Estudios en memoria de R. Pérez de la Dehesa*, Barcelona, Ed. Ariel, 1975.
- . AUTORS DIVERSOS, "El teatre a tombant de segle (1874-1909)", *L'Avenç*, núm. 22, des. 1979, p. 17-40.
- . AUTORS DIVERSOS, *Santiago Rusiñol. Exposició antològica commemorativa del cinquantenari de la seva mort*, Barcelona, Generalitat de

Catalunya, 1981.

. AUTORS DIVERSOS, "Santiago Rusiñol (1861-1931): una personalitat heterodoxa. Als cinquanta anys de la seva mort", *L'Avenç*, núm. 39, juny 1981, p. 24-40.

. AUTORS DIVERSOS, "El Modernisme: un entusiasme", *Serra d'Or*, núm. 135, desembre 1970, p. 37-80.

. AUTORS DIVERSOS, *El temps del Modernisme. Cicle de conferències fet a la Institució Cultural del C.I.C. de Terrassa, curs 1979-1980*, Montserrat, Publicacions de l'Abadia, 1985.

. AUTORS DIVERSOS, *Actes del col.loqui internacional sobre el Modernisme*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1988.

. AUTORS DIVERSOS, *L'Avenç i el Modernisme*, *L'Avenç*, núm. 125, abril 1989, p. 10-61.

. AUTORS DIVERSOS, *Romea, 125 anys*, Barcelona, Generalitat de Catalunya, 1989.

. AUTORS DIVERSOS, *Barcelona y la pasión modernista, Barcelona. Metròpolis Mediterrània*, Ajuntament de Barcelona, Cuaderno Central núm. 16, 1990.

. AUTORS DIVERSOS, *Barcelona en la literatura, Barcelona. Metròpolis Mediterrània*, Ajuntament de Barcelona, Cuaderno Central núm. 20, 1991.

. Xosé AVIÑOÀ, *La música i el Modernisme*, Barcelona, Curial ed., 1985.

. Xosé AVIÑOÀ, "Sobre crítica i crítics musicals modernistes", *Revista de Catalunya*, núm. 15, gener 1988.

. Xosé AVIÑOÀ, "A propòsit del cosum musical tardoromàntic barceloní", *Revista de Catalunya*, núm. 35, novembre 1989.

- . Manuel AZNAR SOLER, "Bohemia y burguesía en la literatura finisecular", *Historia y crítica de la literatura española*, VI, Barcelona, Ed. Crítica, 1980.
- . Ignacio BAJONA OLIVERAS, "Santiago Rusiñol, pintor y escritor de su época", *Ínsula*, núm. 173, abril 1961, p. 13.
- . Mijail BAJTIN, *La cultura popular en la Edad Media y Renacimiento*, Barcelona, Barral ed., 1971.
- . M. J. BALSACH, "La Bohème parisenca i el cercle de Santiago Rusiñol", *Diari de Girona*, 23-IV-1991.
- . A. BALASCH i TORREL, "Una anécdota del maestro", *Diario de Barcelona*, 2-XII-1961.
- . Wanda BANNOUR, *Alphonse Daudet. Bohème et bourgeois*, París, Perrin, 1990.
- . Ricardo BAROJA, *Obras Selectas*, Madrid, Bibiloteca Nueva, 1967.
- . Geneviève BARBÉ, "Para una revaluación de los jardines de Santiago Rusiñol", *Cuadernos hispano-americanos*, núm. 335, maig 1978, p. 213-225.
- . Carles BASTONS, *Santiago Rusiñol, creador d'un personatge: el "Senyor Esteve"*, Universitat de Barcelona, Tesi de Llicenciatura, 1967.
- . Carles BASTONS, *Miguel de Unamuno i la cultura catalana (1896-1906)*, 3 vols., Tesi Doctoral, Universitat de Barcelona, 1991 (inèdita).
- . Ramon BATLLE I GORDÓ, *Quinze anys de teatre català. Els teatres Romea i Novetats de 1917 a 1932*, Barcelona, Publicacions de l'Institut del Teatre, 1984.
- . Carles BATLLE I JORDÀ-Isidre BRAVO-Jordi COCA, *Adrià Gual. Mitja vida de modernisme*, Barcelona, Diputació de Barcelona, 1992.
- . Christophe BEAUFILS, *Le Sâr Péladan (1858-1918). Biographie critique*,

París, Aux Amateurs de Livres, 1986.

. Josep BENET, *Maragall davant la Setmana Tràgica*, Barcelona, Ed. 62, 1964.

. Albert BENSOUSSAN, *José Yxart 1852-1895. Théâtre et critique à Barcelone*, 2 vols., Lille, Atélier National, 1982.

. Joseph BERNAD Y DURÁN, *Teatre Catalá. Estudi crítich*, Barcelona, Imp. de Francesch Badia, 1899.

. J. BERNAT Y DURÁN, *Expressió social del Teatre*, Conferències populars organitzades per la Nova Empresa de Teatre Català, *Teatralia*, núm 6, 3-I-1909.

. BERNAT Y DURAN, "Santiago Rusiñol. Su labor teatral", *El Noticiero Universal*, 22-VI-1931.

. Lluís BERTRAN I PIJOAN, "Els Jocs Florals, crítiques i anècdotes", *La Paraula Cristiana*, III, 1926, p. 517-530; IV, 1926, p. 27-34, p. 113-118, p. 233-242, p. 352-356 i p. 424-441.

. Prudenci BERTRANA, *En Rossinyol que jo he tractat*, Barcelona, Generalitat de Catalunya-Publicacions Institut Teatre, 1937.

. Prudenci BERTRANA, *L'impenitent*, Barcelona, Edicions 62, 1988, p.18-19 i 170.

. A. BLADÉ DESUMVILA, *El senyor Moragas ("Moraguetes")*, Barcelona, Ed. Pòrtic, 1970.

. Artur BLADÉ DESUMVILA, *Antoni Rovira i Virgili i el seu temps*, Barcelona, Rafel Dalmau, 1984.

. Pere BOHIGAS TARRAGÓ, "Santiago Rusiñol", *Butlletí dels Museus d'Art de Barcelona*, núm. 2, juliol 1931, p.43-45.

. Pere BOHIGAS TARRAGÓ, "Apuntes para la historia de las exposiciones oficiales de arte de Barcelona", *Anales y Boletín de los museos de arte de Barcelona*, 1945.

. Pere BOHIGAS TARRAGÓ, *Las compañías dramáticas extranjeras en Barcelona*, Barcelona, Diputación Provincial / Instituto del Teatro, 1946.

. Pere BOHIGAS TARRAGÓ, "La bibliofilia modernista", *Serra d'or*, núm. 135, desembre 1970, p.60-62.

. Joan BONET I BALTÀ, *L'Església catalana, de la Il·lustració a la Renaixença*, Montserrat, Publicacions de l'Abadia, 1984.

. Lluís-Emili BOU i GIBERT, "Les anades de Nonell a París", *D'art*, núm. 2, maig 1973, p.3-9.

. Pierre BOURDIEU, "L'invention de la vie d'artiste", *Actes de la recherche en Sciences Sociales*, núm. 2, març 1975, p. 67-93.

. Jaume BROSSA, *Regeneracionisme i Modernisme*, Barcelona, Ed. 62, 1969. Pròleg de Joan Lluís Marfany.

. BUSQUETS MOLAS, "El otro Rusiñol", *El Correo Catalán*, 12 gener 1961.

. Loreto BUSQUETS, "Companyes teatrals italianes en la Barcelona modernista", *Revista de Catalunya*, desembre 1987, p. 93-111.

. Francesc CABANA, "El senyor Esteve i el senyor Manuel Girona", *Avui*, 23-VIII-1981.

. Luis CABAÑAS de GUEVARA, *Cuarenta años de Barcelona (1890-1930)*, Barcelona, Ed. Memphis, 1944.

. Luís CABAÑAS DE GUEVARA, *Biografía del Paralelo desde 1894. Recuerdos de la vida teatral, mundana y pintoresca del barrio jaranero y bullicioso de Barcelona, el Montmartre barcelonés*, Barcelona, Ed. Memphis, 1945.

. Núria CABRÉ-Enric GALLÉN, "Set cartes de Santiago Rusiñol a Narcís Oller", *Faig*, núm. 11, març 1980, p. 25-50.

. Rosa CABRÉ ed., "Cartes de Josep Yxart a Joan Sardà", *Els Marges*, núm. 24, gener 1982, p. 69-89.

. Vicente CACHO VIU, *Els modernistes i el nacionalisme cultural (1881-1906)*, Barcelona, Ed. La Magrana, 1984.

. J. M. CADENA, "Santiago Rusiñol en *L'Esquella de la Torratxa*, *Diario de Barcelona*, 19-XI-1972.

. Francisco CALVO SERRALLER, "Los Jardines de España", *El País*, 15-VI-1981.

. Francisco CALVO SERRALLER, "La pintura narrada", *Claves*, 4, juliol/agost 1990, p. 54-65.

. Francisco CALVO SERRALLER, *La novela del artista. Imágenes de ficción y realidad social en la formación de la identidad artística contemporánea, 1830-1850*, Madrid, Biblioteca Mondadori, 1990.

. Pedro G. CAMIO, *Artistas Catalanes*, Madrid, Ed. Zoila, 1929.

. *Cançons catalanes. Harmonisades per Enric Morera: El Comte Arnau*, Barcelona, Tip. L'Avenç, 1897.

. Ferran CANYAMERES, *De París, el fel i la mel. Memòries*, Barcelona, Ed. Bruguera, 1965.

. Carles CAPDEVILA, "Santiago Russinyol", *Revista de Catalunya*, núm. 70, juny 1931, p. 489-492.

. Carles CAPDEVILA, *Santiago Rusiñol*, Barcelona, Llibreria Catalonia, (1925).

. Carles CAPDEVILA, "Pròleg" a Santiago RUSIÑOL, *Obres Completes*, vol.

I, Barcelona, Ed. Selecta, 1973 (3), p. XV-XXXII.

. Josep M. CAPDEVILA, "Santiago Rusiñol", *La Paraula Cristiana*, vol. III, 1926, p.81-82.

. Josep M. CAPDEVILA, *Estudis i lectures*, Barcelona, Ed. Selecta, 1965.

. Jacinto CAPELLA, *Llibre del dolor*, Barcelona, Estampa La Renaixensa, 1903, Pròleg de Santiago Rusiñol.

. M. Aurèlia CAPMANY, "Novel·lista del Modernisme", *Avui*, 14 juny 1981, p. 20.

. M. Aurèlia CAPMANY, "La Barcelona Modernista i Noucentista", *Saber*, núm. 15, hivern 1987/1988.

. Àngel CARMONA, *Dues Catalunyes: jocfloralescos i xarons*, Barcelona, Ed. Ariel, 1967.

. Josep CARNER, "El Somni d'una nit d'estiu de W. Shakespeare", dins W. SHAKESPEARE, *Somni d'una nit d'estiu*, Barcelona, Estampa d'E. Domènech, 1908, p. 7-13.

. Josep CARNER, "Pròleg" a Francesc TRABAL, *L'any que ve*, Sabadell, Ed. La Mirada, 1925.

. Josep CARNER, *El reialme de la poesia*, Barcelona, Ed. 62, 1986.

. Sebastián J. CARNER, *El genio y el arte*, Barcelona, Antonio López ed., 1898. Pròleg de F. Miquel i Badia.

. Ambrosi CARRION, "El teatre de Santiago Rossinyol", *La Nau*, 17-VI-1931.

. Ambrosi CARRION, "Santiago Rossinyol", *Catalans d'ara*, núm. 3, Barcelona, Ed. Gost, s.d.

. Ambrosi CARRION, *Santiago Rusiñol: la vida, l'obra, l'anècdota, la mort*,

Barcelona, Llibreria Catalònia, s.d.

. Ambrosi CARRION-Francesc CURET, *Cicle històric del Teatre Català*, Barcelona, Imp. Ed. Artís, 1914.

. Enric CASALS GINESTA, "Arbúcies, olvidada en la vida de Santiago Rusiñol", *La Vanguardia*, 2-VII-1981.

. Margarida CASACUBERTA, "Santiago Rusiñol i el seu mite: d'autor modernista a autor de moda", dins *El Modernisme*, vol. I, Barcelona, Olimpíada Cultural S.A., 1990, p. 99-106.

. Margarida CASACUBERTA, "Catalanisme i Jocs Florals en el tombant de segle: Sobre la recepció d'*Els Jocs Florals de Canprosa* de Santiago Rusiñol", dins *Actes del Congrés Internacional d'Història "Catalunya i la Restauració" 1875-1923*, Manresa, Centre d'Estudis del Bages, 1992, p. 449-458.

. Margarida CASACUBERTA, "Estudi introductori" a Santiago RUSIÑOL, *Teatre simbolista*, Barcelona, Ed. 62, 1992, p. 7-50.

. Margarida CASACUBERTA, "Literatura i vida: el mite de l'artista pur", *Revista de Girona*, núm. 154 ("Mig segle de Bertrana"), setembre-octubre 1992, p. 54-65.

. Margarida CASACUBERTA - Lluís RIUS, *Els Jocs Florals d'Olot (1890-1921)*, Olot, Editora de Batet, 1988. Pròleg de Jordi Castellanos.

. Jordi CASASSAS I YMBERT, "La configuració del sector intel·lectual - professional a la Catalunya de la Restauració (A propòsit de Jaume Bofill i Mates)", *Recerques*, núm. 8, 1978, p. 103-131.

. Jordi CASASSAS I YMBERT, "La radicalització del catalanisme", *L'Avenç*, núm. 69, març 1984, p. 55-61.

. Jordi CASASSAS I YMBERT, *L'Ateneu Barcelonès. Dels seus orígens als nostres dies*, Barcelona, Ed. La Magrana-Institut Municipal d'Història, 1986.

. Enric CASSANY, *El costumisme en la prosa catalana del segle XIX*, Barcelona, Ed. Curial, 1992.

. Raimond CASELLAS, *Etapas estètiques*, 2 vols., Barcelona, Societat Catalana d'Edicions, 1916.

. Raimundo CASELLAS, "La pintura gòtico-catalana en el siglo XV", dins *Centenario del descubrimiento de América. Conferencias leídas en el Ateneo Barcelonés sobre el estado de la cultura española y particularmente catalana en el siglo XV*, Barcelona, 1893, p. 175-201.

. Jordi CASTELLANOS, "Raimon Casellas entre modernisme i noucentisme" *Serra d'Or*, núm. 135, des. 1970, p. 63-66.

. Jordi CASTELLANOS ed., "Tres cartes: Josep Yxart, Santiago Rusiñol, Raimon Casellas", *Els Marges*, núm. 10, maig, 1977, p. 77-82.

. Jordi CASTELLANOS, "Josep Pijoan i els orígens del Noucentisme", *Els Marges*, núm. 14, 1978, p. 31-49.

. Jordi CASTELLANOS, "Modernisme i Noucentisme", *L'Avenç*, núm. 25, març 1980, p. 26-51.

. Jordi CASTELLANOS, "La religió de l'Art a la terra del senyor Esteve", *Avui*, 14-VI-1981.

. Jordi CASTELLANOS ed., "Noucentisme i censura (A propòsit de les cartes d'Eugeni d'Ors a Raimon Casellas)", *Els Marges*, núm. 22-23, maig-setembre 1981, p. 73-79.

. Jordi CASTELLANOS ed., "Correspondència Rusiñol-Casellas", *Els Marges*, núm. 21, 1981, p. 85-110.

. Jordi CASTELLANOS ed., "Correspondència Narcís Oller-Raimon Casellas", *Faig*, núm. 19, desembre 1982, p.52-70.

. Jordi CASTELLANOS, *Raimon Casellas i el Modernisme*, 2 vols., Barcelona,

Curial ed., 1983.

. Jordi CASTELLANOS, "Josep Carner i la literatura narrativa", dins AUTORS DIVERSOS, *Josep Carner: llengua, prosa, poesia*, Barcelona, Ed. Empúries, 1985, p. 31-62.

. Jordi CASTELLANOS, "Modernisme i nacionalisme", *Catalanisme: història, política, cultura*, Barcelona, L'Avenç, 1986, p. 21-38.

. Jordi CASTELLANOS, "La poesia modernista", "L'escola mallorquina", "La novel·la modernista", dins Joaquim MOLAS dir., *Història de la literatura catalana. Part moderna*, vol. VIII, Barcelona, Ed. Ariel, 1986, p. 247-377 i p. 481-578.

. Jordi CASTELLANOS, "La narrativa curta en el Modernisme", dins *Actes del setè col·loqui internacional de llengua i literatura catalanes*, Montserrat, Publicacions de l'Abadia, 1986, p. 159-189.

. Jordi CASTELLANOS, "Carles Riba i la novel·la", *Actes del Simposi Carles Riba*, Montserrat, Publicacions de l'Abadia, 1986, p. 255-263.

. Jordi CASTELLANOS, "El Noucentisme: ideologia i estètica", dins AUTORS DIVERSOS, *El Noucentisme. Cicle de conferències fet a la Institució Cultural de Terrassa, curs 1984-1985*, Montserrat, Publicacions de l'Abadia, 1987, p. 19-39.

. Jordi CASTELLANOS, *Antologia de contes modernistes*, Barcelona, Ed. 62, 1987.

. Jordi CASTELLANOS, *El Modernisme (selecció de textos)*, Barcelona, Ed. Empúries. 1988.

. Jordi CASTELLANOS, "Ramon D. Perés i l'actitud modernista", *L'Avenç*, núm. 125, abril 1989, p. 16-21.

. Jordi CASTELLANOS, "La literatura", dins *El Modernisme*, vol. I, Barcelona, Olimpíada Cultura S.A.-Lunwerg ed., 1990, p. 71-85.

. Jordi CASTELLANOS, "L'etern ressentit: *Heus aquí l'enemic*", *Revista de Girona*, núm. 154 ("Mig segle de Bertrana"), setembre-octubre 1992, p. 66-71.

. *Catálogo. Obras de fondo y surtido*, Barcelona, Librería Española-Antonio López ed., 1929.

. *Catálogo de pintura y dibujo del "Cau Ferrat"*, Barcelona, Publicaciones de la Junta de Museos de Barcelona, 1942.

. Mariàngela CERDÀ I SURROCA, *Els pre-rafaelites a Catalunya*, Barcelona, Curial ed., 1981.

. Mariàngela CERDÀ I SURROCA, "Una visió literària del Pre-rafaelisme català", *L'Avenç*, núm.69, març 1984, p. 22-29.

. Mariàngela CERDÀ I SURROCA, *Boires i crisantemes. El poema en prosa modernista*, Barcelona, Ed. La Magrana, 1990.

. Joseph Phillip CERVERA, *Modernismo: the Catalan Renaissance of the Arts*, Nova York / Londres, Garland Publishing, 1976.

. Christophe CHARLE, *Naissance des "intellectuels" 1880-1900*, París, Les Éditions de Minuit, 1990.

. Eduardo L. CHAVARRI, *Estampas del camino y del lar*, Valencia, Ed. F. Domenech, S. A., 1947.

. Alexandre CIRICI PELLICER, *El arte modernista catalán*, Barcelona, Aymà ed., 1951.

. Alexandre CIRICI PELLICER, "El modernisme com a totalitat", *Serra d'or*, núm. 135, desembre 1970, p. 37-43.

. Domingo CIRICI VENTALLÓ, *Sátiras políticas*, Madrid, Imp. de El Correo Español, 1916.

. Pierre CITTI, *Contre la décadence. Histoire de l'imagination française dans le roman 1890-1914*, París, PUF, 1987.

. Enric CLARASSÓ, *Escultures*, Barcelona, A. López ed., 1924.

. Enric CLARASSÓ, *Notes viscudes*, Barcelona, Llibreria Catalònia, 1934.

. August COCA I PONCEM, *Les festes de Vilatrista*, Barcelona, Antoni López ed., 1902.

. Isabel COLL, *Rusiñol*, Sant Sadurní d'Anoia, Ed. Flama, 1990.

. Isabel COLL, *Santiago Rusiñol*, Sabadell, Ed. AUSA, 1992.

. Josep COROLEU, *Memòries de un menestral de Barcelona (1892-1854)*, Barcelona, Ed. Betis, 1946.

. Pere COROMINES, *Interpretació del vuitcents català*, Barcelona, La Revista, 1933.

. Pere COROMINES, "Xènies en el centenari de Frederic SOLER", dins *El perfecte dandi i altres escrits*, Buenos Aires, Edicions de la Revista Catalunya, 1940.

. Pere COROMINES, *Els anys de joventut i el procés de Montjuïc*, Barcelona, Curial ed., 1974.

. Pere COROMINES, *Diaris i records: De la Solidaritat al Catorze d'abril*, Barcelona, Curial ed., 1974.

. Joan CORTÉS I VIDAL, "Santiago Rusiñol, en la seva faceta de pintor", dins Santiago RUSIÑOL, *Obres Completes*, vol. II, Barcelona, 1976 (3), p. 9-31.

. Juan CORTÉS, "Santiago Rusiñol, hijo y símbolo de Barcelona", *Hermes*, II, febrer 1961, núm. 12, s.p.

- . Pompeu CREHUET, "Santiago Rusiñol, o poesia i prosa", *La Revista*, gener-juny 1931, p. 81-82.
- . Joan B. CULLA, *El republicanisme lerrouxista a Catalunya (1901-1923)*, Barcelona, Ed. Curial, 1986.
- . Joan B. CULLA-Àngel DUARTE, *La premsa republicana*, Barcelona, Diputació de Barcelona, 1990.
- . Marilyn McCULLI, *Els Quatre Gats, Arts in Barcelona around 1900*, New Jersey, The Art Museum Princeton University, 1978.
- . Marilyn McCULLI, "Impacte d'un crític: Raimon Casellas i els pintors modernistes", *L'Avenç*, núm. 23, gener 1980, p. 52-57.
- . Francisco CURET, *El arte dramático en el resurgir de Cataluña*, Barcelona, Ed. Minerva, s.d.
- . Francesc CURET, *Història del teatre català*, Barcelona, Aedos, 1967.
- . Jean DA SILVA, *Le Salon de la Rose + Croix (1892-1897)*, París, Syros, 1991.
- . Antonio R. DALMAU, *Tipos populares de Barcelona. Siglos XIX y XX*, Barcelona, Llibreria Millà, 1945.
- . Rubén DARIO, *España contemporánea*, París, Garnier Hermanos, 1901.
- . "De la exposició Universal a un recién nacido abandonado en el portal del Círculo Artístico", *Destino*, núm 1231, 11-III-1961, p. 31.
- . Desdevises du DEZERT, "Le théâtre catalan de Santiago Rusiñol", *Revue des Pyrenées*, XVIII, 1906, p. 483-506.
- . Léon DAUDET, *L'entre-deux guerres*, París, Nouvelle Librairie Nationale, 1915.

. Léon DAUDET, "Santiago Rusiñol", dins Santiago RUSIÑOL, *Le Catalan de la Manche*, Paris, Librairie Plon-Nourrit et Cia ed., 1923 (5), p. I-XIII.

. Léon DAUDET, *Souvenirs et polémiques*, París, Ed. Robert Laffont, 1992.

. Michel DÉCAUDIN, *La crise des valeurs symbolistes. Vingt ans de poésie française (1895-1914)*, París, Slatkine, 1981.

. Fernando DÍAZ-PLAJA, *Francófilos y germanófilos*, Barcelona, Dopesa, 1973.

. Guillem DÍAZ-PLAJA, *De literatura catalana. Estudis i interpretacions*, Barcelona, Ed. Selecta, 1956.

. Guillem DÍAZ-PLAJA, "Rusiñol, de nuevo", *Destino*, núm. 1228, 18 febrer 1961, p. 31.

. Guillem DÍAZ-PLAJA, *Modernismo frente a noventa y ocho*, Madrid, Espasa Calpe, 1966.

. Guillem DÍAZ-PLAJA, *Al filo del Novecientos*, Barcelona, Ed. Planeta, 1971.

. Miquel DOLÇ, "La irradiación de Santiago Rusiñol", *Destino*, núm. 1075, 1957, p. 40.

. Àngel DUARTE, *El republicanisme català a la fi del segle XIX*, Vic, Eumo ed., 1988.

. Àngel DUARTE, "Entre el mito y la realidad. Barcelona, 1902", *Ayer 1991*, Madrid, Asociación de Historia Contemporánea- Marcial Pons, 1991.

. Àngel DUARTE, *Possibilistes i federals. Cultura i política republicana a Reus 1874-1899*, Reus, Associació d'Estudis Reusencs, 1992.

. Àngel DUARTE, "Republicans i socialisme: Catalunya, 1880-1910. Una aproximació a les arrels d'un malentès i a les raons d'un fracàs", dins Àngel

DUARTE-Alfred PÉREZ BASTARDAS, *Republicanisme i socialisme. V Jornades d'Història del Socialisme*, Barcelona, Fundació Rafael Campalans, 1992, p. 7-26.

. M. Dolores ELIZALDE, "Hacia la Europa soñada. Una lectura de los intelectuales españoles ante la primera Guerra Mundial", *Coloquio Internacional Entes intelectuales y cultura de masas en la formación de la identidad europea*, Madrid, 11-13 juny 1992.

. Antonio ELORZA, *Luís Bagaría. El humor y la política*, Barcelona, Ed. Anthropos, 1988.

. "Epistolari de Josep Yxart a Narcís Oller", *La Revista*, XXII, gener-juny 1936.

. *España al terminar el siglo XIX. Apuntes de viaje por Sinesio Delgado (1897-1900)*, Madrid, Hijos de M. G. Hernández imp., 1897.

. J. M. ESPINÀS, *Quinze anys de cafè a Barcelona (1959-1974)*, Barcelona, DOPESA, 1975, p. 20-23.

. Jordi ESTARELLES, *Vida i miracles d'en Santiago Rusiñol*, Barcelona, Ed. Albor, 1957.

. "1892. Exposició de Belles Arts a Sant Feliu de Guíxols", *Sant Feliu de Guíxols. Arxiu i Museu d'Història de la Ciutat*, núm. 12, setembre 1992.

. F.B.V., "Santiago Rusiñol, excursionista", *Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya*, núm. 435, agost 1931, p. 229-230.

. F.L., *La Veu del Poble i el Poble de la Veu*, Barcelona, Biblioteca Joventut Teatral, 1910.

. Xavier FÀBREGAS, "La xerinola a la Barcelona d'entre segles", *L'Avenç*, núm.9, octubre 1978, p. 42-47.

. Xavier FÀBREGAS, "Santiago Rusiñol i la iconografia teatral del

Modernisme", *Aproximació al teatre català modern*, Barcelona, Curial ed., 1982, p. 149-160.

. Ramon FABREGAT, "Valentí Almirall i els orígens del Teatre Català", *Pont Blau*, núm. 69, juliol 1958, p. 226-228.333

. J. FARRAN I MAYORAL, *La renovació del teatre*, Barcelona, Publicacions de La Revista, 1917.

. J. FARRAN I MAYORAL, *Lletres a una amiga estrangera. Comentaris a la vida espiritual catalana*, Barcelona, Publicacions de La Revista, 1920.

. J. FARRAN I MAYORAL, *Labor dispersa*, Barcelona, Publicacions de La Revista, 1928.

. *El Fayans Catalá en ocasió d'estrenar-se "L'alegria que passa" en italià*, Barcelona, Tip. L'Avenç, 1901.

. Marc FERRAN, *Humor i sàtira a Reus. La premsa satírica (1868-1936)*, Reus, Edicions del Centre de Lectura, 1992.

. Pedro FERRER GIBERT, *El archiduque Luis Salvador, Rubén Darío y Santiago Rusiñol*, Inca-Palma, Ed. Vich, 1943.

. *Festa Modernista del Cau Ferrat. Tercer Any. Certamen Literari celebrat a Sitges el 4 de novembre de 1894*, Barcelona, Tip. L'Avenç, 1895.

. *Festa modernista del Cau Ferrat*, Barcelona, Tip. L'Avenç, 1895.

. J. M. FIGUERES, "Actualitat de Santiago Rusiñol", *Diari de Barcelona*, 6-III-1992.

. Lluís FOLCH, "Un aspecte del Cau Ferrat", *D'ací, d'allà*, núm. 10, 10-X-1918, p. 316-327.

. Joaquim FOLCH I TORRES, "El Museu del Cau Ferrat de Sitges", *Butlletí dels Museus d'art de Barcelona*, núm. 15, agost 1932, p. 225-227.

- . Joaquín FOLCH Y TORRES, "Santiago Rusiñol, coleccionista", *Destino*, núm. 982, 2-VI-1958, p. 28-32.
- . Melcior FONT, "Els primers temps de *L'Avenç*", *Revista de Catalunya*, IV, núm. 23, maig 1926, p. 475-484.
- . Melcior FONT, "L'obra i els homes de *L'Avenç*", *Revista de Catalunya*, V, núm. 25, juliol 1926, p. 22-34, i núm. 28, oct. 1926, p. 389-398.
- . Pedro FONT PUIG, "Una tarde en el Lion d'or", *Diario de Barcelona*, 24-VIII-1956.
- . Manel FONT I TORNER, *Vilagabia*, Barcelona, "L'Avenç", 1891.
- . Josep FONTANA, *La fi de l'Antic Règim i la industrialització (1787-1868)*, Barcelona, Ed. 62, 1988.
- . Francesc FONTBONA, "Algunes consideracions sobre el modernisme artístic", *Serra d'Or*, nov. 1971, p. 169-172.
- . Francesc FONTBONA, *La crisi del modernisme artístic*, Barcelona, Curial ed., 1975.
- . Francesc FONTBONA, "Uns dibuixos desconeguts de Santiago Rusiñol, a *Hipódromo comico* (1883)", Separata de la *Revista de Llibreria Antiquaria*, núm. 10, octubre 1985.
- . Francesc FONTBONA - Ramon MANENT, *El paisatgisme a Catalunya*, Barcelona, Ed. Destino, 1979.
- . Francesc FONTBONA-Francesc MIRALLES, "Del Modernisme al Noucentisme 1888-1917", dins *Història de l'art català*, vol. VII, Barcelona, Ed. 62, 1985, p. 13-160.
- . Feliu FORMOSA, "*L'auca del Senyor Esteve* de Santiago Rusiñol", *Guia de la literatura catalana contemporània*, Barcelona, Ed. 62, 1973, p. 177-183.

- . J. M. FRANCÈS, *La rossa de mal pèl*, Barcelona, Ed. "Lux", 1929.
- . José FRANCÉS, *Santiago Rusiñol y su obra*, Girona, Dalmau Carles Pla S.A. ed., 1945.
- . Mireia FREIXA, *El Modernisme a Catalunya*, Barcelona, Ed. Barcanova, 1991.
- . Maria Dolors FULCARÀ i TORROELLA, *Girona i el Modernisme. Contribució a la història dels ambients polític-cultural del començament de segle*, Girona, Instituto Estudios Gerundenses, 1976, Pròleg de Joaquim Molas.
- . Miquel FULLANA LLOMPART, *El pintor Santiago Rusiñol en les seves estades a Mallorca*, Palma, Taller Gràfic Ramon, 1981.
- . Joan FUSTER, "Ni modernistes ni tan sols moderns", *Serra d'Or*, núm. 135, desembre 1970, p. 69.
- . Alexandre GALÍ, *Història de les insitucions i del moviment cultural a Catalunya 1900-1936*, 20 vols. , Barcelona, Fundació Alexandre Galí, 1981-1986.
- . Enric GALLÉN, "El teatre" i "Santiago Rusiñol", Joaquim MOLAS dir., *Història de la literatura catalana. Part Moderna*, vol. VIII, Barcelona, Ed. Ariel, 1986, p. 379-448 i p. 449-480.
- . Enric GALLÉN, "Els fonaments d'un nou teatre", dins *El Modernisme*, vol. I, Barcelona, Olimpíada Cultural S.A.-Lunweg ed., 1990, p. 107-115.
- . Enric GALLÉN, "Descripción de un paisaje teatral: ¡Qué grande es Barcelona!", dins *Barcelona en la literatura, Barcelona. Metròpolis Mediterrània*, Cuaderno Central núm. 20, 1991., p. 126-129.
- . Enric GALWEY, *El que he vist a Can Parés en els darrers quaranta anys. Memòries*, Barcelona, Publicacions del cinquantenari de la Sala Parés, 1934.
- . María del Carmen GARCIA NIETO, "La prensa diària de Barcelona de 1895

a 1910", dins M. TUÑON DE LARA - A.ELORZA - M.PEREZ LEDESMA eds., *Prensa y sociedad en España (1820-1936)*, Madrid, Edicusa, 1975, p. 241-269.

. Patricia GABANCHO, "Santiago Rusiñol: un heterodoxo que sintetiza toda una época", *El Noticiero Universal*, 24-VI-1981.

. Josep M. GARRUT, "Rusiñol y sus dos caras", *Diario de Barcelona*, 1-VII-1956.

. Josep M. GARRUT, "Santiago Rusiñol a los cien años de su nacimiento", *Diario de Barcelona*, 25-II-1961.

. Josep M. GARRUT, "De las Lettres de mar moulin a las Cartas desde el molino", *Diario de Barcelona*, 9-III-1961.

. Josep M. GARRUT, "Sitges i la dèria pel col.leccionisme", *Avui*, 14-VI-1981.

. Antonio GALLEGRO MORELL, "Rusiñol en la Alhambra", *La Vanguardia*, 10-I-1980.

. Federico GARCIA SANCHIZ, "Aquellos tiempos de Rusiñol", *La Vanguardia Española*, 14-VI-1956.

. Sebastián GASCH, "A la ley del recuerdo", *Destino*, núm. 1434, 30-I-1965, p. 45.

. Sebastián GASCH, "La "Bella época" barcelonesa y el espectáculo", *Destino*, núm. 1653, 22-VI-1969, p. 48-52.

. GAZIEL, *Tots els camins duen a Roma. Història d'un destí 1893-1914*, Barcelona, Aedos, 1964 (3).

. GAZIEL, *Història de La Vanguardia*, París, Ed. Catalanes de París, 1971.

. Pompeyo GENER, *Amigos y maestros. Contribución al estudio del espíritu*

humano a fines del siglo XIX, Barcelona, Juan Llordachs, 1897.

. Pompeyo GENER, *Cosas de España*, Barcelona, Juan Llordachs Libr., 1903.

. Pompeius GENER, *La taverna intel·lectual (De les meves memòries)*, Barcelona, Imp. Ràfols, 1917.

. Jean GIMPEL, *Contra el arte y los artistas*, Barcelona, Gedisa, 1979.

. Daniel GIRALT-MIRACLE, "Lo pintoresco y lo pictórico en Santiago Rusiñol", *Destino*, núm. 1674, 1-XI-1969, p. 59.

. Daniel GIRALT-MIRACLE, "La pintura, passió i evasió de la seva existència", *Avui*, 14-VI-1981, p. 25.

. Daniel GIRALT-MIRACLE, "Santiago Rusiñol, 50 años después", *El País*, 15-VI-1981.

. Ramón GÓMEZ DE LA SERNA, *Retratos contemporáneos*, Buenos Aires, Ed. Sudamericana, 1941.

. Ramón GÓMEZ DE LA SERNA, "Santiago Rusiñol", *Diario de Barcelona*, 23-III-1961.

. *Granollers. La vida de les societats locals*, Granollers, Publicacions La Gralla, IV, 1930.

. Adrià GUAL, *Les orientacions. Estudis d'actualitat teatral catalana*, Barcelona, Avelí Artís Imp., 1911.

. Adrià GUAL, *Mitja vida de teatre. Memòries*, Barcelona, Aedos, 1960.

. Domènec GUANSÉ, "El senyor Esteve, tocat per la metralla", *La Rambla*, 31-I-1938.

. Hans HINTERHÄUSER, *Fin de siglo. Figuras y mitos*, Madrid, Ed. Taurus, 1980.

- . Eric HOBBSBAWM-Terence RANGER eds., *L'invent de la tradició*, Vic, Eumo ed., 1989.
- . "Homenaje a Santiago Rusiñol", *Destino*, núm. 713, 7-IV-1951, p. 17.
- . *Ignacio Zuloaga. Epistolario y dibujos*, Donostiako Aurrezki Kutxa Munizipala-Sociedad Guipuzcoana de Ediciones y Publicaciones, 1989.
- . Ignasi IGLESIAS, *Art Social*, Barcelona, Bartomeu Baixarías Imp., 1910.
- . Ignasi IGLESIAS, *Enric Morera, estudi biogràfic*, Barcelona, Avelí Artís ed., 1921.
- . E. INMAN FOX, *La crisis intelectual del 98*, Madrid, Edicusa, 1976.
- . E. INMAN FOX, *Ideología y política en las letras de fin de siglo (1898)*, Madrid, 1988.
- . Alfonsina JANÉS, *La obra de Richard Wagner en Barcelona*, Barcelona, Fundació Salvador Vives Casajuana, 1983.
- . Enric JARDÍ, *Eugeni d'Ors. Vida i obra*, Barcelona, Ed. Aymà, 1967.
- . Enric JARDÍ, *Història dels Quatre Gats*, Barcelona, Aedos, 1972.
- . Enric JARDÍ, *Història del Cercle Artístic de St. Lluc*, Barcelona, ed. Destino, 1976.
- . Gertrude R. JASPER, *Adventure in the théâtre. Lugné-Poe and the Théâtre de l'Oeuvre to 1899*, New Brunswick, Rutgers University Press, 1947.
- . Sandra JOAN CANEPARI, "L'evolució dels valors burgesos a L'Auca del Senyor Esteve", *Actes del Segon Col.loqui d'Estudis Catalans a Nord-Amèrica, (Yale 1979)*, Barcelona, Publicacions Abadia de Montserrat, 1982.
- . *Jochs Florals de Barcelona. Any XXXVI de llur restauració*, Barcelona, Estampa La Renaixensa, 1894.

- . *Jochs Florals de Barcelona. Any XL de llur restauració*, Barcelona, Estampa La Renaixensa, 1898.
- . *Jochs Florals de Barcelona. Any LVII de llur restauració*, Barcelona, Estampa La Renaixensa, 1915.
- . *Jochs Florals de Barcelona. Any LX de llur restauració*, Barcelona, Estampa La Renaixensa, 1918.
- . *Jochs Florals del Canigó*, Barcelona, Estampa de La Renaixensa, 1903.
- . *Jochs Florals de Canprosa (Revista satírica)*, Barcelona, Tip. Universitat, s.d.
- . *Jochs Florals de Girona. Certamen de MCMIII*, Girona, Imprenta de J. Franquet y Serra, 1904.
- . JONÀS, "Santiago Rusiñol", *Destino*, núm. 982, 2-VI-1956, p. 32.
- . Josep M. JORDÀ, *Ramon Casas, pintor*, Barcelona, Llibreria Catalònia, 1931.
- . C. A. JORDANA, "Excursió de plaer pels camins de la prosa catalana", *La Revista*, XI, núm. 224, 1925, p. 19-26.
- . Edgard KNECHT, *Le mythe du Juif Errant. Essai de mythologie litteraire et de sociologie religieuse*, Grenoble, Presses Universitaires, 1977.
- . Ernst KRIS - Otto KURZ, *La leyenda del artista*, Madrid, Ed. Cátedra, 1982.
- . Juan Antonio LACOMBA ABELLÁN, *La crisis española de 1917*, Madrid, Ed. Ciencia Nueva, 1970.
- . Juan Antonio LACOMBA ABELLÁN, *Regionalismo y autonomía en la Andalucía contemporánea (1855-1936)*, Granada, Caja General de Ahorros de Granada, 1988.

. Josep de C. LAPLANA, "Gaietà Soler i Santiago Rusiñol, un diàleg entre fe i cultura en el marc del Modernisme", *Estudis de Llengua i Literatura Catalana / XV Miscel·lània Antoni M. Badia i Margarit*, 7, Barcelona, Publicacions Abadia de Montserrat, 1987, p. 125-140.

. Josep de C. LAPLANA, "La primera pintura naturalista de Santiago Rusiñol", *Revista de Catalunya*, núm. 77, setembre 1993, p.65-85.

. Enrique LAFUENTE FERRARI, "Un siglo de paisaje en la pintura española", *Goya*, núm. 17, març 1917.

. L.G., "He aquí el personaje: el señor Esteve", *Revista*, núm. 215, 24/30-V-1956, p. 4.

. Eliane LAVAUD, "Valle-Inclán y la Exposición de Bellas Artes del 1908", *Papeles de Son Armadans*, núm. 242, maig 1976, p. 115-128.

. J.M. LAVAUD, "Une collaboration de Valle-Inclán au journal *Nuevo Mundo* et l'exposition de 1912", *Butlletín Hispanique*, LXXI, 1969, p. 286-311.

. Helène LEDEL, "Les thèmes des pièces de théâtre créés à Paris (1900-1914)", *Revue historique*, núm. 564, octobre-désembre 1987.

. Jacques LETHÈVE, *Impressionnistes et symbolistes devant la presse*, París, Armand Colin, 1953.

. Arnould de LIEDEKERKE, *La belle époque de l'opium*, París, Le Sphinx, 1984.

. Lily LITVAK, "Maeterlinck en Catalunya", *Revue des Langues vivantes*, XXXIV, 1968, p. 184-198.

. Lily LITVAK, *El Modernismo*, Madrid, ed. Taurus, 1975.

. Lily LITVAK, "La idea de decadencia en la crítica anti-modernista en España (1888-1910)", *Hispanic Review*, núm. 45, 1977, p. 397-412.

- . Lily LITVAK, *Erotismo fin de siglo*, Barcelona, Antoni Bosch ed., 1979.
- . Lily LITVAK, *Transformación industrial y literatura en España (1895-1905)*, Madrid, Taurus, 1980.
- . Albert LLANAS, *Trenta anys de teatre*, Barcelona, Ed. 62, 1975.
- . Manuel LLANAS, *Introducció a l'estudi d'Agustí Calvet "Gaziel" (1887-1953)*, Tesi Doctoral, Universitat Autònoma de Barcelona, 1992 (inèdita).
- . Rossend LLATES, "Rusiñol y Maragall", *El Correo Catalán*, 15-VII-1962.
- . Rossend LLATES, "Rusiñol a La Punyalada", *La Punyalada*, juny 1965, Barcelona, s.p.
- . Rosendo LLATES, "Casas, Guitarrista, Rusiñol, Nonell", *Destino*, núm. 1655, 21-VI-1969, p. 44-45.
- . Mario LLEGET, "El Arca de Noé y Rusiñol", *El Correo Catalán*, 16 juny 1957.
- . *El llibre del bon humor*, Barcelona, Bonavia i Duran imp., 1926.
- . Joan LLIMONA, *El do de Déu*, Barcelona, Ed. Políglota, 1930.
- . Pere LLOBERAS, *La Bisbal en la història i en el record*, La Bisbal, 1959.
- . Arturo LLOPIS, "Santiago Rusiñol", *Destino*, núm. 1230, 4-III-1961, p. 13-16.
- . Néstor LUJÁN, "Vida e historia de Montmartre", *Destino*, núm. 1747, 27-III-1971, p. 24-27.
- . Néstor LUJÁN, *La Belle Epoque*, Barcelona, Ed. Bruguera, 1977.
- . Alvar MADUELL, "Rusiñol, pensador", *Hoja del Lunes*, 20-IV-1981.

. José Carlos MAINER, *La Edad de Plata (1902-1931)*, Barcelona, Los Libros de la Frontera, 1975.

. José Carlos MAINER, *Modernismo y 98*, Barcelona, Ed. Crítica, 1980.

. José Carlos MAINER, *Literatura y pequeña burguesía en España*, Madrid, Edicusa, 1982.

. José Carlos MAINER, "Prólogo" a *Biblioteca Renacimiento 1915*, Madrid, El Crotalón, 1984.

. José Carlos MAINER, *La doma de la quimera (Ensayos sobre nacionalismo y cultura en España)*, Bellaterra, UAB, 1988.

. Rafael MANZANO, "Una revalorización del gran pintor "modernista", *Noticiero Universal*, 8-VII-1951.

. Rafael MANZANO, "Don Modesto Sánchez Ortiz, un andaluz en el modernismo catalán", *La Vanguardia*, 9-XII-1968.

. Joan MARAGALL, *Obres Completes*, I, Barcelona, Ed. Selecta, 1960.

. Joan Antoni MARAGALL, *Història de la Sala Parés*, Barcelona, Ed. Selecta, 1975.

. Antonio MARCO, "El *El Modernisme*, heredero de la estética romántica. A propósito de dos cartas de Santiago Rusiñol - Víctor Balaguer", *Anales de literatura española*, núm. 8, 1992, p. 133-156.

. Joaquim MARCO, *El modernisme literari i d'altres assaigs*, Barcelona, Edhasa, 1983.

. Joan Lluís MARFANY, "Joventut, revista modernista", *Serra d'Or*, XII, 1970, p. 885-888.

. Joan Lluís MARFANY, *Aspectes del Modernisme*, Barcelona, Curial ed., 1975.

. Joan Lluís MARFANY, "A propòsit d'un llibre de Francesc Fontbona: *El modernisme i les arts plàstiques*, *Serra d'Or*, XVIII, 1976, p. 832-842.

. Joan Lluís MARFANY, "Estetes i menestrals", *L'Avenç*, núm. 9, set. 1978, p. 36-41.

. Joan Lluís MARFANY, "La cultura de la burgesia barcelonina en la fi de segle", *Serra d'Or*, XX, 1978, p. 790-799.

. Joan Lluís MARFANY, "El Modernisme literari", *Història de Catalunya*, V, Ed. Salvat, 1979, p. 269-280.

. Joan Lluís MARFANY, *Cultura i societat: els inicis del Modernisme a Catalunya*, Tesi doctoral, Universitat de Barcelona, 1982.

. Joan Lluís MARFANY, "Modernisme i noucentisme, amb algunes consideracions sobre el concepte de moviment cultural", *Els Marges*, núm. 26, 1982, p. 31-42.

. Joan Lluís MARFANY, "Algunes consideracions sobre el Modernismo hispanoamericano", *Cuadernos Hispano-americanos*, núm. 382, abril 1982.

. Joan Lluís MARFANY, "El wagnerisme a Catalunya", *Serra d'Or*, núm. 281, febrer 1983, p. 11-14.

. Joan Lluís MARFANY, "L'ànima jove del Modernisme", *La Joventut a Catalunya al segle XX*, Diputació Provincial Barcelona, 1986, p. 58-73.

. Joan Lluís MARFANY, "El Modernisme", dins Joaquim MOLAS dir., *Història de la literatura catalana*, vol. VIII, Barcelona, Ed. Ariel, 1986, p. 75-142.

. Joan Lluís MARFANY, "*Al damunt dels nostres cants...: nacionalisme, modernisme i cant coral a la Barcelona del final de segle*", *Recerques*, núm.19, 1987, p. 85-113.

. Joan Lluís MARFANY, "Modernisme i modernitat", *Actes del col.loqui internacional sobre el Modernisme*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de

Montserrat, 1988, p. 9-24.

. Joan Lluís MARFANY, "Introducció" a Miquel dels S. OLIVER, *La literatura en Mallorca*, Barcelona, 1988, p. 5-66.

. Joan Lluís MARFANY, "Modernisme català i final de segle europeu. Algunes reflexions", dins *El Modernisme*, vol. I, Barcelona, Olimpíada Cultural S.A.-Lunweg ed., 1990, p. 33-44.

. Joan Lluís MARFANY, "Las raíces culturales modernistas", dins *Barcelona y la pasión modernista, Barcelona. Metròpoli Mediterrània*, Cuaderno Central núm. 16, Barcelona, 1990, p. 66-69.

. Eduardo MARQUINA, *Días de infancia y de adolescencia (Memorias del último tercio del siglo XIX)*, Barcelona, Ed. Juventud, 1964.

. Manuel MARTINEZ FERROL, "Se cumplen cincuenta años de la muerte de Santiago Rusiñol", *Heraldo de Aragón*, 7-VI-1981.

. David MARTÍNEZ FIOL, "Aliadófilis i germanòfilis a Catalunya: Elements per comprendre la mobilització catalanista durant la Gran Guerra, 1914-1918", dins *El catalanisme i la Gran Guerra (1914-1918). Antologia*, Barcelona, La Magrana-Diputació de Barcelona, 1988, p. V-XLV.

. David MARTÍNEZ FIOL, "L'amistat impossible: França i Catalunya durant la Primera Guerra Mundial", *L'Avenç*, núm. 140, setembre 1990, p. 16-20.

. David MARTÍNEZ FIOL, *Els "voluntaris catalans" a la Gran Guerra (1914-1918)*, Montserrat, Publicacions de l'Abadía, 1991.

. Gregorio MARTÍNEZ SIERRA, *Sol de la tarde*, Madrid, Tip. de la Revista de Archivos, 1904.

. Gregorio MARTÍNEZ SIERRA, *La fira de Neully*, Barcelona, Antoni López ed., s.d. (1907) (tr. de Santiago Rusiñol).

. Gregorio MARTÍNEZ SIERRA, *Santiago Rusiñol*, Madrid, Tip. Art.

Cervantes, s.d.

. María MARTÍNEZ SIERRA, *Gregorio y yo. Medio siglo de colaboración*, Mèxic, 1953.

. A. MARTÍNEZ TOMAS, "Liceo. Representación de *L'Auca del senyor Esteve*, en homenaje a Rusiñol", *La Vanguardia*, 5-VI-1956 (25è aniversari).

. Lluís MASRIERA, *Un capítulo de mis memorias, Anales y Boletín de los museos de arte de Barcelona*, II, núm. 4, setembre 1949, p. 47-68.

. Jaume MASSÓ I TORRENTS, "Records d'una penya antiga", *Ateneu Barcelonès. Sessió inaugural del curs acadèmic de 1927-1928*, Barcelona, Tip. occitana, 1927.

. Jaume MASSÓ I TORRENTS, *Cinquanta anys de vida literària (1883-1933)*, Barcelona, Ed. homenatge, 1934.

. Josep MASSOT I MUNTANER, "Gaietà Soler i la Solidaritat Catalana", *Recerques*, núm. 17, 1985, p. 105-122.

. J. MAYLE, "Barcelone et l'orientation spirituelle de la Catalogne", *Revue bleue, litteraire et politique*, vol. 61, núm. 8, 21-IV-1923, p. 272-275.

. Pelayo MELENDEZ Y SOLA, *España y Cataluña (1892-1939). La Unidad Hispánica*, Barcelona, 1946.

. Cristina i Eduardo MENDOZA, *Barcelona modernista*, Barcelona, Ed. Planeta, 1989.

. Lluís MILLÀ, *¡Ay, la mare!*, Barcelona, Antoni López ed., 1907.

. Ramon MIQUEL Y PLANAS, *Diàleg de la guerra*, Barcelona, Imp. de Fidel Giró, 1917.

. Gregori MIR, *Els mallorquins i la modernitat*, Palma, Ed. Moll, 1981.

. José M. MIR MAS DE XEXAS, "Homenaje a Rusiñol en el Centenario de su nacimiento", *Revista de Gerona*, núm. 16, tercer trimestre 1961, p. 92-93.

. M. Dolors MIRABENT I MONTANER, *Exposició bibliogràfica i documental sobre Santiago Rusiñol*, Barcelona, Comissió del 50è aniversari de la mort de Rusiñol, 1981.

. Eduardo MOLINA FAJARDO, *Manuel de Falla y el "Cante Jondo"*, Granada, Universidad de Granada, 1990.

. Joaquim MOLAS, "Joan Maragall i "la jove generació d'escriptors castellans"", *Serra d'Or*, 2na època, núm. 11-12, novembre-desembre 1961, p. 48-51.

. Joaquim MOLAS, "Tres commemoracions", *El llibre de tothom*, Barcelona, Ed. Alcides, 1962, p. 228-230.

. Joaquim MOLAS, "El Modernisme i les seves tensions", *Serra d'Or*, XII, 1970, p. 877-884.

. Joaquim MOLAS, "Les col.leccions de novel.la curta", *Serra d'Or*, núm. 342, abril 1988.

. Joaquim MOLAS, "Segona història del Modernisme", dins *El Modernisme*, vol. I, Barcelona, Olimpíada Cultural S.A.-Lunwerg ed., 1990, p. 27-31.

. José MONLEÓN, *El teatro del 98 frente a la sociedad española*, Madrid, Ed. Cátedra, 1975.

. José MONTERO ALONSO, *Vida de Eduardo Marquina*, Madrid, Editora Nacional, 1965.

. Xavier MONTSALVATGE, "La música y los músicos del Modernismo en la Barcelona de traspaso de siglo", *Destino*, núm. 1673, 25 oct. 1969.

. Xavier MONTSALVATGE, "Eric Satie", *Destino*, núm. 1747, 27-III-1971, p. 54.

. Xavier MONTSALVATGE - Joaquim PLA, *Terra de festes i de beutat. Girona*, Girona, 1917.

. Rosa M. MONTSERRAT I MESTRE, "Aproximació a la pintura de Santiago Rusiñol", *Santiago Rusiñol. Exposició antològica commemorativa del cinquantenari de la seva mort*, Barcelona, Generalitat de Catalunya, 1981, p. 9-12.

. María Luz MORALES, "Todavía Rusiñol... o la alegría que vuelve", *Diario de Barcelona*, 22-VI-1956.

. María Luz MORALES, "Teatro y sonrisa de Santiago Rusiñol", *Diario de Barcelona*, 25-II-1961.

. Grau MORAS, "Aranjuez y Rusiñol", *El Correo Catalán*, 1-V-1966.

. Enric MORERA, *Moments viscuts (Auto-biografia)*, Barcelona, Gráficas Barcelona, 1936.

. Enric MORERA, *La fada* (Llibret de Jaume MASSÓ I TORRENTS), Barcelona, Ed. L'Avenç, 1990.

. Ramon MUNTANER, *La Barcelona vuitcentista. Reculls històrics (1801-1900)*, Barcelona, Llibreria Catalònia, 1929.

. Josep MURGADES, "Repercussions de la guerra en la cultura", *L'Avenç*, ("Catalunya davant el món en guerra, 1914-1919") núm. 69, març 1984, p. 74-79.

. Josep MURGADES, "El Noucentisme", dins Joaquim MOLAS dir., *Història de la literatura catalana. Part moderna*, vol. IX, Barcelona, Ed. Ariel, 1987, p. 9-72.

. Josep MURGADES, "Eugeni d'Ors, verbalitzador del Noucentisme", dins AUTORS DIVERSOS, *El Noucentisme. Cicle de conferències fet a la Institució Cultural del C.I.C. de Terrassa, curs 1984-1985*, Montserrat, Publicacions de l'Abadia, 1987, p. 59-77.

. E. MURGER, *Escenes de la Vida Bohèmia*, Barcelona, Antoni López Ilibreter, s.d. (versió catalana d'E. LLUELLES i pròleg de S.Rusiñol).

. Santiago NADAL, "Rusiñol, catalán de espíritu amplio. Carta abierta a don José Cela", *Destino*, núm. 320, 4-IX-1943.

. Joaquim M. de NADAL, *Memòries d'un estudiant barceloní. Cromos de la vida vuitcentista*, Barcelona, Ed. Dalmau i Jover, 1952.

. Ana NADAL de SANJUAN, "Rusiñol a Sitges", *La Vanguardia*, 10-VIII-1972.

. NIU GUERRER, *Exposició humanística de Belles Arts. Pintura, escultura, dibuix*, Barcelona, Tip. Lit. Riera, 1895.

. Xavier NOGUÉS, *L'humor a la Barcelona del Noucents*, Barcelona, Aymà ed., 1949.

. Rafael NÚÑEZ FLORENCIO, *Militarismo y antimilitarismo en España (1888-1906)*, Madrid, 1990.

. Patricia W. O'CONNOR, *Gregorio y María Martínez Sierra. Crónica de una colaboración*, Madrid, Signo Impresiones, 1987.

. Patricia O'RIORDAN, "*Helios*, revista del modernismo (1903-1904)", *Abaco*, núm. 4, 1973, p. 57-150.

. Justino OCHOA, *Santiago Rusiñol, su vida y su obra*, Madrid, Ed. Pueyo, s.d.

. Joan OLIVER, "Rusiñol, Santiago", dins GONZALEZ PORTO- MOUPIANI, *Diccionario de autores*, II, Barcelona, Montaner y Simón, 1964.

. Miquel dels Sants OLIVER, *La ciutat de Mallorca*, Palma, Ed. Moll, 1987, Pròleg de Pere Rosselló Bover.

. Miquel dels Sants OLIVER, *La literatura en Mallorca*, Barcelona,

Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1988, Pròleg de Joan Lluís Marfany.

. Narcís OLLER, *Obres Completes. X. Teatre d'aficionats*, Barcelona, Gustau Gili ed., 1929.

. Narcís OLLER, *Memòries literàries. Història dels meus llibres*, Barcelona, Aedos, 1962, Pròleg de Gaziel.

. Claudi OMAR I BARRERA, "Cuestions d'Art III: El modernisme", *Catalunya Artística*, 1902, p. 155.

. Alfredo OPISSO, *Arte y artistas catalanes*, Barcelona, La Vanguardia, 1900.

. Eugeni d'ORS, *Obra catalana completa. Glosari (1906-1910)*, Barcelona, Ed. Selecta, 1950.

. Manel ORTÍN, *La prosa narrativa de Josep Carner*, Tesi Doctoral, Universitat Autònoma de Barcelona, 1993 (inèdita).

. José Leon PAGANO, *Attraverso la Spagna letteraria (I catalani)*, Roma, Edizione della rassegna internazionale, 1902.

. A. PALAU Y DULCET, *El año artístico y literario en Barcelona 1895*, Barcelona, Establ. Tip., 1896.

. Miquel de PALOL, *Girona i jo*, Barcelona, Ed. Pòrtic, 1972.

. Vinyet PANYELLA, "Estimat Sr. Domingo (cartes de Santiago Rusiñol a Miquel Utrillo: 1896-1898)", *Cartipàs (Quaderns literaris penedesencs)*, núm. 5, tardor 1981, p. 7-20.

. Vinyet PANYELLA, *Epistolari del Cau Ferrat (1889-1930)*, Sitges, Grups d'estudis sitgetans, 1981. Pròleg de Ramon Planes.

. Vinyet PANYELLA, "Rusiñol o la dinàmica enfront de l'estabilitat del segle XIX", *Avui*, 26-I-1982.

. Vinyet PANYELLA, "Rusiñol i l'impacte modernista a Sitges. Assaig de revisió d'una mitologia", *Cultura*, núm. 43, març 1993, p. 43-49.

. Jaume PASSARELL, *Homes i coses de la Barcelona d'abans*, Barcelona, Ed. Pòrtic, 1968.

. PASSARELL-R. MARQUINA, *Els de L'auca*, Barcelona, Teatre Victòria, 1917.

. Jaume PASSARELL-A.S. ESCÓ, *Vida, obra i anècdotes d'en Santiago Rusiñol*, Barcelona, Llibreria Espanyola, 1931.

. María del Carmen PENA, *Pintura de paisaje e ideología. La generación del 98*, Madrid, Ed. Taurus, 1983.

. Joaquim PENA, *Enric Morera*, Barcelona, Institució del teatre, 1957.

. "Per a enriquir els futurs epistolaris d'Ignasi Iglésias, Santiago Rusiñol i Angel Guimerà. L'ur correspondència amb el traductor francès M. Georges Billotte", *La Revista*, juliol-des. 1934, p. 79-83.

. Ramón. D. PERÉS, *A dos vientos. Críticas y semblanzas*, Barcelona, Tip. L'Avenç, 1892.

. Rafael PÉREZ DE LA DEHESA, *El grupo Germinal: una clave del 98*, Madrid, Taurus, 1970.

. Rafael PÉREZ DE LA DEHESA, *Política y sociedad en el primer Unamuno*, Barcelona, Ciencia Nueva, 1973 (2).

. José A. PÉREZ RIOJA, "Rusiñol y la burguesía catalana", *La Estafeta Literaria*, núm. 367, 8-IV-1967, p. 8-10.

. Juan PERUCHO, "Santiago Rusiñol, desde la ventana del tiempo", *Destino*, núm. 1232, 18-III-1961, p. 41.

. J.L. PESET - E. HERNANDEZ SANDOICA - J. GUTIÉRREZ CUADRADO,

"Teatro y política en el 98: "No está el horno para regeneraciones", *Senara*, II (Vigo), 1980, p. 25-50.

. Oriol PI DE CABANYES, "El opio y Rusiñol", *La Vanguardia*, 24-X-1991.

. Oriol PI DE CABANYES, "El señor Esteve", *La Vanguardia*, 11-II-1993.

. Josep M. PI SUÑER, "Perfiles humanos del tiempo muerto", *Destino*, núm. 1655, 21-VI-1969, p. 28-31.

. PICKWICK, "La mesa en la Barcelona de Ramon Casas", *Destino*, núm. 1655, 21-VI-1969, p. 74-77.

. José PLA, *Rusiñol y su tiempo*, Barcelona, Ed. Barna, 1942.

. José PLA, "El ómnibus de don Santiago", *Diario de Barcelona*, 22-I-1948.

. José PLA, "Un conocido: Ramon Casas", *Destino*, núm. 1655, 21-VI-1969, p. 56-60.

. José PLA, "De la academia de Roma al Montmartre de París", *Destino*, num. 1747, 27-III-1971.

. Josep PLA, "Història de la revista *Joventut* (1900-1906)" i "El senyor Valentí Almirall", *Obra Completa. XXXII. Prosperitat i rauxa de Catalunya*, Barcelona, Ed. Destino, 1977.

. Josep PLA, *Santiago Rusiñol i el seu temps*, Barcelona, Ed. Destino, 1981.

. Ramon PLA I ARXÉ, *El núcleo de "L'Avenç" y la modernización de la Renaixença*, Tesi Doctoral, Universitat de Barcelona, 1974 (inèdita).

. Ramon PLA I ARXÉ, "L'Avenç (1891-1915): la modernització de la Renaixença", *Els Marges*, núm. 4, maig 1975, p. 23-38.

. Ramon PLA I ARXÉ, "L'Avenç i la seva influència en el progrés cultural de la nació", dins *El Modernisme*, vol. I, Barcelona, Olimpíada Cultural S.A.-

Lunwerg ed., 1990, p. 87-97.

. Alexandre PLANA, *Teoria i crítica del teatre*, Barcelona, Publicacions de l'Institut del Teatre, 1976.

. Ramon PLANES, *El Modernisme a Sitges*, Barcelona, Ed. Selecta, 1969.

. Ramon PLANES, *Santiago Rusiñol per ell mateix*, Barcelona, Ed. 62, 1971.

. Ramon PLANES, *Rusiñol i el Cau Ferrat*, Barcelona, Ed. Pòrtic, 1974.

. Ramon PLANES, *El mestre Morera i el seu món*, Barcelona, Ed. Pòrtic, 1972.

. Josep M. POBLET, *Enric Borràs*, Barcelona, Ed. Alcides, 1962.

. Josep M. POBLET, *Vida i obra literària de Santiago Rusiñol*, Barcelona, Ed. Pòrtic, 1966.

. Jaume POMAR, *L'aventura de Nova Palma*, Palma, Ed. Moll, 1976.

. Damià PONS I PONS, "Aproximació a Joan Torrendell (1869-1937)", *Affar*, núm. 1, 1981, p. 105-108.

. Damià PONS I PONS, "El Modernisme a Mallorca", *Actes del I Congrés de Llengua i Literatura Catalanes al segon ensenyament*, Barcelona, Generalitat de Catalunya, 1985, p. 191-208.

. Miquel PORTER-MOIX, "El cine barceloní entre el *Modernisme* i el *Noucentisme*", *Destino*, núm. 1655, 21-VI-1969, p. 61-65.

. Antonio PRIETO, "La generación del 98", *Cuadernos Historia 16*, núm. 285, Madrid, 1985.

. Joan PUIG I FERRETER, *Textos sobre teatre*, Barcelona, Publicacions de l'Insitut del Teatre, 1982.

. Frederic PUJULÀ I VALLÈS, "Els IV Gats", *Pont Blau*, núm. 23, setembre 1954, p. 295-298; núm. 24, octubre 1954, p. 326-328; núm. 26, desembre 1954, p. 430-432.

. M. Pilar QUERALT DEL HIERRO, "Santiago Rusiñol", *Historia y vida*, núm. 45 (especial), 1987, p. 96-100.

. J.F. RÀFOLS, *El arte modernista en Barcelóna*, Barcelona, Llibrería Dalmau, 1943.

. J.F. RÀFOLS, *Epistolario a Rusiñol en el Cau Ferrat*, Barcelona, 1944.

. J.F. RÀFOLS, *Degas y Rusiñol*, Separata de los Anales y Boletín de los museos de arte de Barcelona, 1948.

. J.F. RÀFOLS, *Modernismo y modernistas*, Barcelona, Ed. Destino, 1949.

. J.F. RÀFOLS, "Rusiñol en Sitges", *Destino*, núm. 658, 18-III-1950, p. 3-5.

. Carles RAHOLA, "Santiago Rusiñol", *Las Noticias*, 17-VI-1931.

. Edmond RAILLARD, "De la marginalité à l'intégration: le conflit intellectuels / bourgeoisie dans l'oeuvre de Santiago Rusiñol", *Mélanges de la Casa de Velázquez*, 1981, XVII, p. 347-367.

. Edmond RAILLARD, "Santiago Rusiñol face à la grande guerre. Autopsie d'un engagement", *Mélanges de la Casa de Velázquez*, 1982, XVIII / 1, p. 289-309.

. Antonio RAMOS GASCÓN, "La revista *Germinal* y la "gente nueva" ", dins *La crisis fin de siglo: Ideología y literatura*, Barcelona, Ed. Ariel, 1974, p. 125-142.

. Giuseppe RAVEGNANI, *Antologia di novella catalana*, Milano, Nuove, 1927 (2).

. Darío de REGOYOS - Emile VERHAEREN, *España Negra*, Barcelona,

Imprenta de Pedro Ortega, 1899.

. *Resumen bibliográfico 1903*, Any I, Barcelona, Librería Española-Antonio López ed., 1903.

. Alfred REXACH, "La mejor obra de Rusiñol", *Noticiero Universal*, 17-IX-1981.

. Ramon RIBERA, *La Mare, L'Escena Catalana*, núm. 199, 27-II-1926.

. Toni RIERA ESTARELLES, *En Santiago Rusiñol a Bunyola*, Palma, Taller Gràfic Ramon, 1981.

. Luis RIPOLL, "Rusiñol tiene otro monumento", *Destino*, núm. 725, 30-VI-1951, p. 16.

. Luis RIPOLL, "Rusiñol y Mallorca", *Destino*, núm. 1011, 22-XII-1956, p. 37-39.

. Borja de RIQUER, *Lliga Regionalista. La burguesia catalana i el nacionalisme*, Barcelona, Ed. 62, 1977.

. Borja de RIQUER, "El conservadurisme polític català: del fracàs del modernisme al desencís de la Restauració", *Recerques*, núm. 2, 1981, p. 29-80.

. Borja de RIQUER, "Burguesos, polítics i cacics a la Catalunya de la Restauració", *L'Avenç*, núm. 85, p. 16-33.

. J.M. RIUTORT, *Anecdotario barcelonés ochocentista*, Barcelona, Ed. Millà, 1946.

. Jean ROBICHEZ, *Le symbolisme au théâtre: Lugné-Poe et les débuts de L'Oeuvre*, París, L'Arche, 1957.

. Heidi ROCH, "Per una interpretació estructural de l'obra de Santiago Rusiñol", *Santiago Rusiñol. Exposició antològica*, p. 13-17.

. Heidi ROCH, *Santiago Rusiñol (1861-1931)*, Frankfurt-am-Main-Bern-New York, 1983.

. Antonina RODRIGO, "Santiago Rusiñol y los jardines de España", *Triunfo*, octubre 1981, p. 67-76.

. Antonina RODRIGO, *María Lejárraga, una mujer en la sombra*, Barcelona, Círculo de Lectores, 1992.

. Enrique RODRIGUEZ MMIJARES, "En el cincuentenario de *Els Jocs Florals de Cam*, de Rusiñol", *Diario de Barcelona*, 18-V-1952.

. Josep ROMEU I FIGUERAS, "L'apropiació modernista de la cançó popular i del llegendari", *Serra d'Or*, núm. 135, des. 1970, p. 57-59.

. Alfonso ROURE, *La "rebotiga" de Pitarra*, Barcelona, Ed. Millà, 1946.

. Conrado ROURE, *Recuerdos de mi larga vida. Costumbres, anécdotas, acontecimientos y sucesos acaecidos en la ciudad de Barcelona, desde el 1850 hasta el 1900*, 3 vols., Barcelona, Biblioteca de El Diluvio, 1925.

. Antoni ROVIRA I VIRGILI, *Les valors ideals de la guerra*, Barcelona, Societat Catalana d'Edicions, 1916.

. Antoni ROVIRA I VIRGILI, "De l'homenatge a Santiago Rusiñol", *Revista de Catalunya*, núm. 20, febrer 1926, p. 143-154.

. Antoni ROVIRA I VIRGILI, *Siluetes catalanes*, Barcelona, Ed. Barcino, 1969.

. Jesús RUBIO JIMÉNEZ, *Ideología y teatro en España 1890-1900*, Saragossa, Libros Pórtico / Departamento de literatura española de la Universidad de Zaragoza, 1982.

. Mary RUDO, "Les fresques coves del Salnitre. El naixement de Santiago Rusiñol", *El País*, 11-VIII-1988.

- . Maria RUSIÑOL, *Santiago Rusiñol vist per la seva filla*, Barcelona, Aedos, 1950, Pròleg de Josep M. de Sagarra.
- . Santiago RUSIÑOL, "*L'auca del senyor Esteve*". *Estracte-crítica de la Prempsa de Barcelona*, Barcelona, Imp. J. Santpere, 1917.
- . Diego RUIZ, *Guía espiritual de Sitges*, Barcelona, 1913.
- . *Sindicat d'Autors Dramàtics Catalans. Memoria de la Junta directiva presentada a la Junta general ordinària celebrada el dia 30 juny de 1912*, Barcelona, 1912.
- . Joan de SAGARRA, "Rusiñol, autor teatral", *La Vanguardia*, 8-VII-1981.
- . Joan de SAGARRA, "El Manelic de Lluís Homar", *El País*, 25-XI-1990.
- . José María de SAGARRA, "En el centenario de Rusiñol", *La Vanguardia*, 19-III-1961.
- . Josep M. de SAGARRA, *Memòries*, dins *Obres Completes. Prosa*, Barcelona, Ed. Selecta, 1967.
- . Octavi SALTOR, "El missatge de Santiago Rusiñol", *Ponent*, núm. 2, hivern 1956, p. 22-23.
- . Ricard SALVAT, *Adrià Gual i la seva època*, Barcelona, Ed. 62, 1972.
- . Ricard SALVAT, "Santiago Rusiñol: autor teatral", *L'Avenç*, núm. 39, juny 1981.
- . Ricard SALVAT, "Intent de revisió de la seva aportació teatral", *Avui*, 14-VI-1981.
- . Angel SAMBLANCAT, *El hijo del Sr. Esteve*, Barcelona, 1929.
- . Lourdes SÁNCHEZ RODRIGO, *La prosa poética de Santiago Rusiñol en la literatura española*, Tesi Doctoral, Universidad de Granada, 1990.

- . Lourdes SÁNCHEZ RODRIGO, *Oracions a la natura. La prosa poètica de Santiago Rusiñol*, Sitges, Grup d'Estudis Sitgetans, 1993.
- . Lourdes SÁNCHEZ RODRIGO, "Santiago Rusiñol a Granada", *Revista de Catalunya*, núm. 77, setembre 1993, p. 86-95.
- . "Santiago Rusiñol", *La Escena Catalana*, núm. extraordinari dedicat a Santiago Rusiñol, núm. 196, 23-I-1926.
- . "Santiago Rusiñol", *Destino*, núm. 1229, 25-II-1961, p. 27.
- . "Santiago Rusiñol, pintor, escritor y hombre bueno", *La Vanguardia*, 25-IX-1969.
- . "Santiago Rusiñol", *Destino*, núm. 1994, 18/24-XII-1975, p. 94.
- . "Santiago Rusiñol, cinquanta anys després", *Avui*, 14-VI-1981.
- . *Santiago Rusiñol (1861-1931). Exposició d'homenatge*, Barcelona, Generalitat de Catalunya, 1981.
- . *Santiago Rusiñol (1861-1931)*, Ajuntament de Barcelona, febrer - març 1982.
- . SANTISO, "Las ferias de San Narciso y Rusiñol", *Destino*, núm. 1005, 10-IX-1956, p. 27.
- . SANTOS TORROELLA, "Sitges: Rusiñol...", *Destino*, núm. 2137, 21/27-IX-1958, p. 60-61.
- . Joan SARDÀ, *Obres escollides (serie catalana)*, Barcelona, Llibreria de F. Puig i Alfano, 1914.
- . Carl E. SCHORSE, *Fin-de-Siècle Viena. Politics and Culture*, Cambridge University Press, 1981 (5).
- . A. SCHWEEDERGER, *Conteurs Catalans*, Paris, Libr. Académique Perrin,

1926.

- . "Seamos veraces" *Destino*, núm. 439, 15-XII-1945, p. 11.
- . SEMPRONIO, "Rusiñol, trás los cristales", *Diario de Barcelona*, 22-IX-1956.
- . SEMPRONIO, "Tertulias y penñas entre dos siglos", *Destino*, núm. 1655, 21-VI-1969, p. 67-69.
- . SEMPRONIO, "Rusiñol - Petritxol", *Tele-Exprés*, 28-IX-1969.
- . "Sempronio se enfrentó con Rusiñol y su leyenda", *Tele-Exprés*, 24-X-1969.
- . SEMPRONIO, "Rusiñol y los años locos de Sitges", *Destino*, núm. 1673, 25-X-1969.
- . SEMPRONIO, "Qui sou vós, Santiago Rusiñol?", *Tele-Estel*, núm. 158, 31-X-1969, p. 8-9.
- . SEMPRONIO, "Los Esteves", *Tele-Exprés*, 26-XII-1976.
- . SEMPRONIO, "Un invento de Santiago Rusiñol. El multinómetro", *La Vanguardia*, 31-I-1981.
- . SEMPRONIO, "A los cincuenta años de su muerte, Santiago Rusiñol, jardinero de ideas", *La Vanguardia*, 30-VIII-1981.
- . Carles SENTÍS, "París en Santiago Rusiñol", *El Correo Catalán*, 12-X-1969.
- . Carles SENTÍS, "Rusiñol vuelve a las Ramblas", *La Vanguardia*, 17-II-1982.
- . Enric SERRA I CASALS, *El "Papitu" dels noucentistes*, Treball de Recerca, Universitat Autònoma de Barcelona, 1992 (inèdit).
- . Francisco SERRA, *Nuestros artistas*, Barcelona, Edimar, 1954.

. Carlos SERRANO - S. SALAÜN eds., *1900 en Espagne (essai d'histoire culturelle)*, Presses Universitaires de Bordeaux, 1988.

. "Sitges y Aranjuez recuerdan estos días a Santiago Rusiñol", *El Correo Catalán*, 13-VI-1981.

. Roger SHATTUCK, *La época de los banquetes. Orígenes de la vanguardia en Francia: de 1885 a la Primera Guerra Mundial*, Madrid, Visor, Literatura y Debate Crítico, 1991.

. Jerrold SEIGEL, *Paris bohème 1830-1930*, París, Éditions Gallimard, 1986.

. Marisa SIGUÁN, *La recepción de Ibsen y Hauptmann en el Modernismo catalán*, Barcelona, PPU, 1990.

. Donatella SIVIERO, "El jardí com a escenari i com a metàfora en l'obra de Santiago Rusiñol", *Revista de Catalunya*, núm. 77, setembre 1993, p. 111-127.

. Gonzalo SOBEJANO, "Épater le bourgeois en la España literaria de 1900", dins, *Forma literaria y sensibilidad social*, Madrid, Ed. Gredos, 1967, p. 178-223.

. Jaume SOCIAS, *Rusiñol*, Barcelona, Nou Art Thor, 1981.

. Lluís SOLA I DACHS, *Cu-cut, setmanari de gresca amb ninots (1902-1912)*, Barcelona, Bruguera, 1962.

. Lluís SOLA I DACHS, *L'Esquella de la Torratxa (1872-1939)*, Barcelona, Bruguera, 1970.

. Carles SOLDEVILA, "El darrer patriarca: La mort de Santiago Rossinyol", *D'Ací D'Allà*, núm. 163, 16-VI-1931, p. 233-234.

. Carles SOLDEVILA, *Figures de Catalunya*, Barcelona, Aedos, 1962 (2).

. Gayetà SOLER, "Literatura modernista", *Gotims blancs. Colecció*

d'articles, quadrets y rondallas, ab dibuixos, Barcelona, Impremta y Litografía de J. Jutglar, 1896, p. 67-83.

. Isabel SOLER-M. Roser TRILLA, *Lectura de "L'auca del senyor Esteve" de Santiago Rusiñol*, Barcelona, Ed. Laertes, 1990.

. Adolfo SOLER DE LAS CASAS, *Un apat de Jocs Florals*, Barcelona, Tip. La Académica, 1904.

. *Solidaritat Catalana. Menú*, Cau Ferrat, 23 maig 1906.

. Adolfo SOTELO VAZQUEZ, "El primer Unamuno y Cataluña", *Cuadernos Hispanoamericanos*, núm. 440-441, febrer - març, 1987.

. Magí SUNYER MOLNÉ, *Els marginats socials en la literatura del grup modernista de Reus*, Reus, Associació d'Estudis Reusencs, 1984.

. Ricardo SUÑÉ, *Estampas barcelonesas*, Barcelona, Ed. Selecciones literarias y científicas, 1944.

. Ricardo SUÑÉ, "Estampas barcelonesas: Senyor Esteve! senyor Esteve!", *El Correo Catalán*, 26-VII-1946.

. Ricardo SUÑÉ, "El "ramblismo" de Rusiñol", *El Correo Catalán*, 30-III-1948.

. Ricardo SUÑÉ, "Rusiñol, bebedor", *El Correo Catalán*, 10-IV-1948.

. Ricardo SUÑÉ, "Evocaciones rusiñolescas", *El Correo Catalán*, 9-IX-1948.

. Ricardo SUÑÉ, "Aventura misteriosa", *El Correo Catalán*, 26-IX-1948.

. Ricardo SUÑÉ, "Recuerdos infantiles de Rusiñol", *El Correo Catalán*, 17-XII-1948.

. José TARÍN-IGLESIAS, "Santiago Rusiñol y Antonio Lopéz. ¿La vieja *Librería española* inspiró al gran artista *L'Auca del St. Esteve*?", *Destino*, núm. 1236, 15-IV-1961, p. 28-29.

- . José TARÍN-IGLESIAS, *Unamuno y sus amigos catalanes*, Barcelona, Ed. Península, 1966.
- . José TARÍN-IGLESIAS, "La leyenda de Santiago Rusiñol", *El Noticiero Universal*, 8-X-1977.
- . Rafael TESIS, *Una visió de conjunt de la novel.la catalana*, Barcelona, *La Revista*, 1935.
- . Rafael TESIS, *La novel.la catalana*, Barcelona, Sagitari, 1954.
- . J(oan) T(EIXIDOR), "Homenaje a Rusiñol", *Destino*, núm. 226, 15-XI-1941, p. 11.
- . J(oan) T(eixidor), "Las exposiciones de los artistas: Santiago Rusiñol", *Destino*, núm. 379, 21-X-1944, s.p.
- . Arthur TERRY, "Rusiñol", dins *La poesia de Joan Maragall*, Barcelona, Ed. Barcino, 1963, p. 49-50.
- . Edward P. THOMPSON, *William Morris. Romantic to Revolutionary*, London, Merlin Press, 1977.
- . Emili TINTORER, *La moral en el teatre*, Barcelona, Ed. Joventut, 1905.
- . Emili TINTORER, *De la convenció en el Teatre y en la Vida*, Conferències populars organiscades per la Nova Empresa de Teatre Català, *Teatralia*, núm. 7, 17-I-1909.
- . Jordi TIÑENA, "Santiago Rusiñol", dins AUTORS DIVERSOS, *Comentaris de Literatura Catalana de COU 1989-1990*, Barcelona, Ed. Columna, 1989, p. 29-41.
- . Joan TORRENT - Rafael TESIS, *Història de la premsa catalana*, 2 vols. Barcelona, Ed. Bruguera, 1969.
- . Jaume TORRES, "L'auca del senyor Esteve de Santiago Rusiñol", dins

AUTORS DIVERSOS, *Lectures de COU 1990-1991*, Barcelona, Ed. La Magrana, 1990, p. 39-57.

. Eliseu TRENCH-BALLESTER, "Santiago Rusiñol: del realisme al simbolisme", *Estudios Pro Arte*, núm. 5, gener-març, 1976, p. 65-75.

. Eliseu TRENCH-BALLESTER, "La revisió del modernisme plàstic", *Estudios Pro Arte*, núms. 7-8, juliol-des. 1976, p. 41-47.

. Eliseu TRENCH-BALLESTER, "Les estades a París, entre el treball i la diversió", *Avui*, 14-VI-1981, p.26.

. Eliseu TRENCH-BALLESTER, "El pintor simbolista belga William Degouve de Nancques i el Modernisme plàstic a Mallorca (1899-1902)", *Randa*, núm. 20, 1986, p. 73-85.

. Eliseu TRENCH-BALLESTER, "Els inicis de l'art idealista modernista", *Actes del Col·loqui Internacional sobre Modernisme*, Montserrat, Publicacions de l'Abadia, 1988, p. 145-163.

. Joan TRIADÚ, "La narrativa entre el pinzell i l'estilogràfica", *Avui*, 14-VI-1981, p. 22.

. Bartomeu TORRAS GOST, *Miquel Costa i Llobera. Itinerari espiritual de un poeta*, Barcelona, 1971.

. Enric UCCELAY DA CAL, "Wilson i no Lenin: L'esquerra catalana i l'any 1917", *L'Avenç*, núm. 9, octubre 1978, p. 53-58.

. Enric UCCELAY DA CAL, *La Catalunya populista. Imatge, cultura i política en l'etapa republicana (1931-1939)*, Barcelona, La Magrana, 1982.

. Enric UCCELAY DA CAL, "L'esquerra nacionalista catalana 1900-1931. Unes reflexions", *Catalanisme: Història, política, cultura*, Barcelona, L'Avenç, 1986, p. 129-145.

. Enric UCCELAY DA CAL, "Joventut i nacionalisme radical català (1901-

1987)", *Història de la joventut catalana*, Barcelona, Diputació de Barcelona, 1987, p. 182-199.

. Enric UCELAY DA CAL, "La Diputació i la Mancomunitat: 1914-1923", *Història de la Diputació de Barcelona*, vol.II, Barcelona, Diputació de Barcelona, 1987, p. 36-177.

. Enrique UCELAY DA CAL, "El "modernisme" catalán: modas, mercados urbanos e imaginación histórica", dins M. TUÑÓN DE LARA dir., *Los orígenes culturales de la II República. IX Coloquio de Historia Contemporánea de España*, Madrid, Siglo XXI, 1993, p. 293-335.

. Enric UCELAY DA CAL-Jesús M. RODÉS, "Els Amics d'Europa i Messidor: Nacionalisme i internacionalisme", *L'Avenç*, núm. 69, març 1984, p. 62-72.

. Miguel de UNAMUNO, "Prólogo" a Daniel ORTIZ, *Chirigotas y Epigramas*, Barcelona, Antonio López ed., 1902.

. Miguel de UNAMUNO, *Obras Completas*, vol. V, Madrid, Afrodísio Aguado Ed., 1958.

. Federico URALES, *La evolución de la filosofía en España*,. Barcelona, Laia, 1977.

. J. URBANO, "El auca del señor Esteve en el XXV aniversario de la muerte de Rusiñol", *Revista*, núm. 215, 24/30-V-1956, p. 5.

. R. DE URQUIJO, *Un teatro que muere. Historia crítica del teatro catalán y de su actual decadencia*, Madrid, 1911.

. Federico URRECHA, *El teatro contemporáneo en Barcelona*, Barcelona, Tip. La Académica de Serra Hnos. y Rusell, 1910.

. Miquel UTRILLO, "Els Grecos del Cau Ferrat", *Butlletí dels Museus d'art de Barcelona*, núm. 18, nov. 1932, p. 327-333.

. Miquel UTRILLO, "Inauguració del monument a Santiago Rusiñol a Sitges",

Butlletí dels Museus d'art de Barcelona, núm. 25, agost 1932, p. 227-234.

. Miquel UTRILLO, *Història anecdòtica del Cau Ferrat*, Sitges, Grup d'Estudis Sitgetans, 1989.

. Eduard VALENTI FIOL, *El primer modernismo literario catalán y sus fundamentos ideológicos*, Barcelona, Ariel, 1972.

. Xavier VALL, *El paisatgisme a Sóller*, Treball de Recerca, Universitat Autònoma de Barcelona, 1988 (inèdit).

. "Valldemossa ha sabido pagar una deuda. El monumento a Rusiñol", *Destino*, núm. 1252, 5-VIII-1961, p. 17.

. Manuel VALLDEPERES, *La força social i revolucionària del teatre*, Barcelona, Ed. Forja, 1937.

. Manuel VAZQUEZ MONTALBAN, "100 años de Rusiñol: un visto por su hija", *Solidaridad Nacional*, 24-II-1961.

. Manuel VAZQUEZ MONTALBAN, "100 años de Rusiñol: un visto por su hija", *Solidaridad Nacional*, 25-II-1961.

. Manuel VAZQUEZ MONTALBAN, "100 años de Rusiñol: un visto por su hija", *Solidaridad Nacional*, 26-II-1961.

. Manuel VAZQUEZ MONTALBAN, "100 años de Rusiñol: un visto por su hija", *Solidaridad Nacional*, 1-III-1961.

. Pilar VÉLEZ I VICENTE, *El llibre com a obra d'art a la Catalunya vuitcentista (1850-1910)*, Barcelona, Biblioteca de Catalunya, 1989.

. Mario VERDAGUER, *Medio siglo de Barcelona*, Barcelona, Ed. Barna, 1957.

. Lluís VIA, "EL balanç d'un quart de segle. Lo que fou *Joventut*", *La Revista*, gener 1925, núm. 223, p. 12-13.

. "Viaje a través de la correspondencia privada Utrillo-Rusiñol (I i II)", *La Vanguardia*, 24 i 28-IV-1971.

. *Vida anecdòtica de Santiago Rusiñol*, Barcelona, Ed. Millà, s.d.

. Plàcid VIDAL, *Els singulars anecdòtics*, Barcelona, Joaquim Mates ed., 1925.

. Plàcid VIDAL, *L'assaig de la vida*, Barcelona, Ed. Estel, 1934.

. Ramon VINYES, *Teatre modern*, Ateneu Polytechnicum, 9-VIII-1929.

. Pedro VOLTES, "El insigne escritor en *La Vanguardia*", *La Vanguardia*, 5-VI-1956.

. Pedro VOLTES, "El onubense Modesto Sánchez Ortiz, director de *La Vanguardia* de Barcelona", dins *Andalucía contemporánea (s.XIX y XX). Actas del I Congreso de Historia de Andalucía*, vol.II, Publicaciones del Monte de Piedad y Caja de Ahorros de Córdoba, 1979.

. Eugen WEBER, *France Fin-de-Siècle*, The Belknap Press of Harvard University Press, Londres / Cambridge, Mass., 1988.

. Raymond WILLIAMS, *Cultura i Societat 1780-1950*, Barcelona, Ed. Laia, 1974.

. Eugeni XAMMAR, *Seixanta anys d'anar pel món*, Barcelona, Ed. Pòrtic, 1974.

. YAGOCESAR, *Sabor y pintura. Estampas y pintores de la Barcelona ochocentista*, Barcelona, Llibr. Dalmau, 1943.

. Alan YATES, *Una generació sense novel.la?*, Barcelona, Ed. 62, 1975.

. Jean-Jacques YVOREL, *Les poisons de l'esprit. Drogues et drogués au XIXe siècle*, París, Quai Voltaire, 1992.

. Josep YXART, "La decadencia de los Juegos Florales", *La España Regional*, VII, 1891, p. 347-356 i p. 455-466.

. Josep YXART, *El arte escénico en España*, Barcelona, Imp. *La Vanguardia*, 1894 (vol. I).

. Josep YXART, *Obres Catalanes*, Barcelona, Tip. L'Avenç, 1895.

. Iris M. ZAVALA, *Fin de siglo: Modernismo, 98 y bohemia*, Madrid, Edicusa, 1974.

 TUAB
2963
Universitat Autònoma de Barcelona

Servei de Biblioteques

Reg. 1500488163

Sig. _____

Ref. 12500

